

Trong tương lai, AI có thể tạo ra tôn giáo mới?

ISSN: 2734-9195 13:30 27/09/2025

Chắc chắn sẽ có những nguy hiểm nếu chúng ta cho phép trí tuệ nhân tạo (AI) phát triển không kiểm soát.

Viết dịch: **Sa môn Lê Văn Phước**

Nguồn: <https://vfjuk.org>

"*Trong tương lai, AI có thể tạo ra tôn giáo*" (AI could create religion in the future) - tác giả, nhà sử học người Israel, Thiền giả Yuval Noah Harari đã cảnh báo như thế.

Ông cho biết, thông qua việc thao túng ngôn ngữ và kể chuyện, AI (**trí tuệ nhân tạo**) có thể bao trùm nhân loại trong một thế giới ảo tưởng giống như Ma trận (<https://www.thetimes.co.uk/article/ai-will-could-religions-to-to-control-humans-warns-sapiens-author-harari-fhbzgbv7b>).

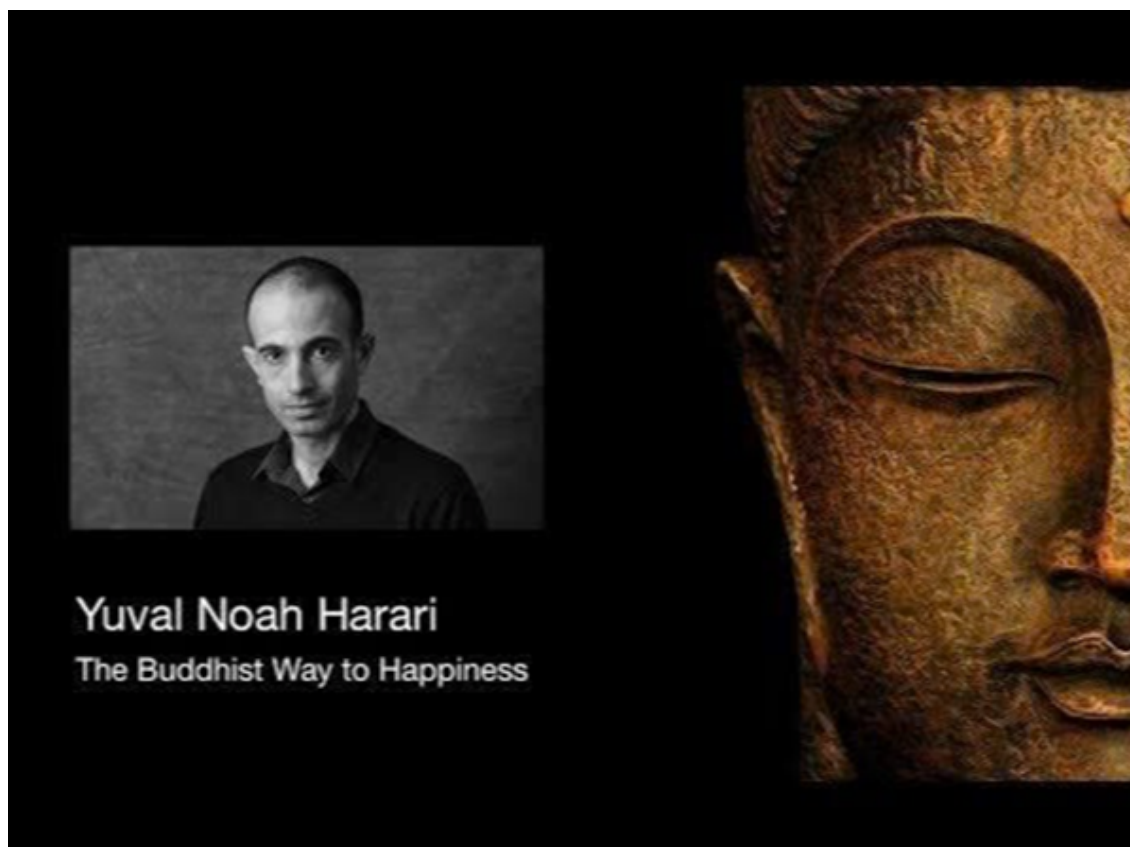
Đúng vậy, ảo tưởng có thể vừa mạnh mẽ vừa khó hiểu, trong tương lai khả năng AI có thể thực hiện một số hình thức kiểm soát tâm trí con người thông qua cơ chế "*tự kỷ ám thị*" thông tin.

Suy cho cùng, "*tôn giáo*" có nhiều hình thái và quy mô, một số đã dựa trên ảo tưởng. Nhưng Cơ đốc giáo thì khác. Trong Chúa Kitô, và chỉ trong Chúa Kitô, chúng ta được cứu chuộc khỏi sự ràng buộc của tội lỗi và sự chết, được phục hồi mối quan hệ với Chúa, điều mà chúng ta được tạo ra ban đầu. Chúng ta được cứu rồi.

Tuy nhiên, ý tưởng cho rằng những chiếc máy tính siêu thông minh Robot AI sẽ có thể "*tạo ra tôn giáo*" đã bác bỏ điều này, gộp tất cả các hệ thống niềm tin thành một. Đây là một ý tưởng dựa trên quan niệm rằng đức Chúa không hề tồn tại. Thực ra, đức Chúa chỉ là một loại ảo tưởng trong vô vàn ảo tưởng. Đây là một phiên bản khác của việc nhà kinh tế học, sử học, xã hội học, lý luận chính trị, nhà báo và nhà cách mạng người Đức, Triết gia Karl Marx (1818- 1883) nói rằng: "*Tôn giáo là tiếng thở dài của những sinh linh bị áp bức, là trái tim của một thế giới vô tâm, là linh hồn của những hoàn cảnh không hồn. Tôn giáo là*

thuốc an thần của nhân dân” với nguyên văn trong tiếng Đức: “Die Religion ist der Seufzer der bedrängten Kreatur, das Gemüth einer herzlosen Welt, wie sie der Geist geistloser Zustände ist. Sie ist das Opium des Volks”.

Câu cuối thường được dịch là *“tôn giáo là thuốc phiện của nhân dân”* và điều này hoàn toàn sai lầm.

Ảnh: Sa môn Lê Văn Phước

Kinh Thánh (The Bible) chép: *“Khi các ngươi xê qua bên hữu hoặc bên tả, tại các ngươi sẽ nghe có tiếng đằng sau mình rằng: Đây là đường đây, hãy noi theo!”*. Đây là lời hứa của Chúa trong Ê-sai 30:21, và lời hứa đó vẫn còn hiệu lực cho đến ngày nay đối với tất cả những ai chấp nhận quyền làm chủ của Đấng Christ.

Nếu chúng ta sống trong sự vâng phục, chúng ta sẽ được Thánh Linh của Chúa dẫn dắt - và thực tế, AI không có cơ hội nào chống lại điều này. Nhưng vấn đề bắt đầu khi con người chối bỏ quyền làm chủ của đức Chúa và cố gắng tự mình làm mọi việc, bởi vì khi đó họ đặt mình ra ngoài sự bảo vệ của Ngài. Và khi đó, họ thực sự dễ bị ảnh hưởng bởi những lời gợi ý và ảo tưởng.

Nói cách khác, khi chúng ta từ chối thờ phượng đức Chúa Trời chân thật duy nhất để theo đuổi bản thân, chúng ta sa ngã - và, thật đáng buồn, đây chính xác là điều mà dường như phần lớn ngày nay nhân loại đang làm.

Chắc chắn sẽ có những nguy hiểm nếu chúng ta cho phép **trí tuệ nhân tạo (AI)** phát triển không kiểm soát. Ví dụ, nếu không có quy định phù hợp, AI có thể dễ dàng chiếm quyền kiểm soát hệ thống quốc phòng và vũ khí của một quốc gia. Trong bối cảnh đó, gia tăng vũ khí hạt nhân có thể trở nên thực sự đáng sợ.

Nhưng việc áp đặt ảo tưởng một cách có dàn dựng nhằm kiểm soát loài người kém thông minh hơn, như Thiên giả Yuval Noah Harari đã cảnh báo, sẽ là một thách thức trực tiếp đối với đức Chúa, và đó là điều đức Chúa sẽ không cho phép. Mặc dù có thể việc đối phó với sự kiêu ngạo như vậy, trong quá trình này, cũng sẽ hủy diệt chúng ta, nhưng chắc chắn đức Chúa sẽ hành động. Chúng ta nên nhớ đến trận hồng thủy.

Tháng 05/2023, nước Anh kỷ niệm lễ đăng quang của tân vương Charles III tại Tu viện Westminster, Vương quốc Anh. Từ rất lâu trước khi lên ngôi, vị vua mới của chúng ta đã lên tiếng về cam kết của mình đối với sự đa dạng, khi còn là một Hoàng tử trẻ, khẳng định mong muốn trở thành "*Người bảo vệ đức tin*".

Ông nhấn mạnh rằng các nhà lãnh đạo tôn giáo đóng vai trò tích cực trong lễ đăng quang của mình, và trong việc này, ông đã nhận được sự ủng hộ nhiệt thành từ Tổng giám mục Canterbury là người lãnh đạo Giáo hội Anh, lãnh đạo mang tính biểu tượng của Anh giáo cam kết sẽ thúc đẩy một môi trường nơi "*mọi người thuộc mọi tín ngưỡng và niềm tin có thể sống chung một cách tự do*".

(<https://blogs.lse.ac.uk/religionglobalsociety/2023/05/with-interfaith-elements-in-the-coronation-king-charles-iii-will-promise-to-defend-the-church-of-england-as-the-state-religion/>).

Vì vậy, lần đầu tiên trong lịch sử, các đại diện của Do Thái giáo, Hồi giáo, Sikh giáo, Phật giáo, Ấn Độ giáo, Kỳ Na giáo, Bahá'í giáo và Bái Hỏa Giáo (Zoroastrianism) đều tham gia vào việc công bố và trao vương miện cho Đức Vua của chúng ta.

Tuy nhiên, bất chấp điều này, Đức Tổng Giám mục vẫn khẳng định buổi lễ mang tính Kitô giáo và theo truyền thống của Giáo hội Anh.

Đúng là chúng ta là một quốc gia đa dạng về văn hóa, và việc thúc đẩy sự thống nhất chắc chắn là điều tốt - nhưng không phải bằng cách hy sinh di sản và niềm tin của chúng ta. Làm sao người được cho là đứng đầu Cộng đồng Anh giáo, người được giao nhiệm vụ bảo vệ đức tin, lại có thể dễ dàng vứt bỏ những niềm tin cốt lõi của Cơ đốc giáo?

Những niềm tin cho rằng chỉ có Một Thiên Chúa, và chúng ta không được thờ phụng bất kỳ ai khác - và sự cứu rỗi chỉ đến từ Chúa Kitô mà thôi.

Sự thỏa hiệp có động cơ chính trị như thế, của cả Đức Vua và Giáo hội, chỉ có thể là sự phản bội Chúa Kitô.

Rõ ràng tân vương Charles III tự coi mình là người cai trị Vương quốc Anh, dũng cảm tiên phong trong việc thay đổi. Nhưng ông ta đã phớt lờ những nguyên lý trong đức tin của chúng ta. Ông ta là vua nhờ ân điển của Chúa, và ông ta được kêu gọi để phục vụ, đảm bảo hạnh phúc và sự bảo vệ cho những người được giao phó cho ông ta chăm sóc, chắc chắn - nhưng không phải bằng cách thiết lập thứ mà thực chất là một đức tin mới.

“Trong tương lai, Ai có thể tạo ra một tôn giáo mới?” Quên chuyện đó đi, tân vương Charles III và người lãnh đạo Giáo hội Anh, Tổng Giám mục Canterbury đã ở đó rồi.

Viết dịch: **Sa môn Lê Văn Phước**

Nguồn: <https://vfjuk.org>